

BARA, Jules Marcel Lamorald, advocaat en staatsman (Doornik 23 augustus 1835 - Sint-Joost-ten-Node 26 juni 1900).

Zoon uit een doktersgezin, volgde middelbaar onderwijs aan het atheneum van zijn geboortestad, promoveerde te Brussel in de rechten (1857) en in de politieke en administratieve wetenschappen (1859). Bara was van 1862 tot '94 liberaal volksvertegenwoordiger voor het arrondissement Doornik en van 1894 tot zijn overlijden provinciaal senator voor Henegouwen. Hij verdedigde een antiklerikale en sociaal-conservatieve politiek. Als minister van justitie (1865-'70 en 1878-'84) ijverde hij bijzonder om de laïcisering van de staat door te voeren. In 1884 werd hij minister van staat.

Toen van de jaren zestig af de V.B. haar streven op taalpolitieke hervormingen richtte, was Bara een der felste bestrijders ervan in het parlement. Mede door zijn afbrekende kritiek werd de eerste taalwet op het gebruik van het Nederlands in strafzaken (1873) een vermindering van het wetsvoorstel. Vijf jaar later bestreed Bara even verbetering van het wetsvoorstel op het gebruik van de talen in bestuurszaken (1878). Hij argumenteerde dat ook deze wet een ingreep in de taalvrijheid zou zijn, een nodeloze aftakeling van een algemeen bevredigend systeem zou betekenen en tot onoverkomelijke moeilijkheden zou leiden. De wet op de vernederlandsing van het officieel middelbaar onderwijs (1883) interpreteerde hij als een manoeuvre van katholieke zijde om het officieel onderwijs qua niveau en bevolking te verzwakken.

Voor Bara, die reeds elke taalwet als een stap in die richting had veroordeeld, betekende de Gelijkheidswet (1898) het begin van de definitieve verdrukking van Wallonië door Vlaanderen. Hij waarschuwde de Vlamingen evenwel voor geestelijke zelfverarming: de Vlamingen zullen zich cultureel binnen hun taalgebied opsluiten en de universiteit te Gent zal met vernederlandsing en de universiteit te Leuven met splitsing bedreigd worden.

De houding van Bara tegenover de Vlaamse kwestie was nochtans geen blind negativisme. In 1879 nam hij het initiatief tot de tweetalige publikatie van de Beknopte Verslagen van Kamer en Senaat. Op de aanvallen van Vlaamsgezinde parlementariërs repleceerde Bara dat hij zich tevergeefs had ingespannen om Nederlands te leren en als minister nooit een Nederlands-onkundig ambtenaar in Vlaanderen benoemd had. De eerste tussenkomst

in het Nederlands in de Kamer werd uitgesproken – door Edward Coremans – in antwoord op een uitdaging van Bara, op 27 november 1888.

Bara beschouwde het Frans als de enige gemeenschappelijke taal van Vlamingen en Walen en derhalve als een positieve factor voor de eenheid en onafhankelijkheid van België. De vaste wil van Bara om het taalregime van 1830 te behouden verklaart zijn onbegrip voor de V.B.

WERKEN: *Essai sur les Rapports de l'Etat et des Religions au point de vue constitutionnel* (1859).

LITERATUUR: A. Prayon-van Zuylen, *De Belgische Taalwetten* (1892); - P. Hymans, *Jules Bara* (1903); - P. Fredericq, *Schets eener geschiedenis der Vlaamsche Beweging*, I-II (1906-'08); - K. van Isacker, *Werkelijk en wettelijk land. De katholieke opinie tegenover de rechterzijde 1863-1884* (1955); - H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte*, III-IV (1964-'65); - Th. Luyckx, *Politieke geschiedenis van België van 1789 tot heden* (1964).

MARC D'HOKER